Казмірук Дмитро Миколайович

Інформаційна безпека як складова національної безпеки в умовах повномасштабної війни

УДК 32:004.056
DOI https://doi.org/10.24195/2414-9616.2025-1.3

Казмірук Дмитро Миколайович
аспірант кафедри політології
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
вул. Володимирська, 60, Київ, Україна
ORCID: 0009-0006-5763-1665

У статті досліджується необхідність чіткого визначення поняття національна безпека для української науки та державної політики. Автори акцентують увагу на багатовимірному характері цього поняття, яке охоплює військовий, політичний, економічний, енергетичний, інформаційний та соціальний аспекти. У сучасних умовах агресії Російської Федерації, гібридних загроз, кібернетичних атак та економічного тиску формування науково обґрунтованого визначення національної безпеки є критично важливим. Відсутність єдиної дефініції ускладнює розробку ефективних механізмів протидії загрозам і створює правові прогалини в нормативно-правовій базі. Аналізуються підходи різних науковців до трактування національної безпеки, які демонструють її складний та динамічний характер. Зокрема, наголошується на необхідності інтеграції класичних теоретичних моделей із сучасними викликами, що виникають у результаті технологічного розвитку, інформаційних війн та зміни геополітичного ландшафту. У статті також висвітлюється нормативно-правовий контекст, зокрема Закон України «Про національну безпеку», де національна безпека визначається як захищеність суверенітету, територіальної цілісності та демократичного ладу від потенційних загроз. Водночас акцентується увага на необхідності вдосконалення цього законодавства відповідно до актуальних викликів, що стоять перед Україною. Розглянуто важливість міжнародного співробітництва, зокрема взаємодії з НАТО, для зміцнення оборонних можливостей України. Аналізуються сучасні стратегії безпекової політики провідних демократичних держав, що можуть бути адаптовані до українських реалій. Визначено, що співпраця з міжнародними партнерами є ключовим елементом посилення обороноздатності, економічної стабільності та інформаційної безпеки. Особливу увагу приділено інформаційній безпеці як ключовій складовій національної безпеки в умовах цифрової трансформації та гібридної війни. Окреслено основні підходи до її визначення та зазначено, що інформаційна безпека залишається важливим фактором у забезпеченні стабільності держави та суспільства. Зроблено висновок, що лише системний та інтегрований підхід дозволить створити дієву модель національної безпеки, здатну гарантувати стійкість та стабільний розвиток України в умовах глобальних загроз.

Ключові слова: *інформаційна безпека, національна безпека, комунікації, дезінформація, інформаційна війна, міжнародні відносини.*

Вступ. Важливість дослідження інформаційної безпеки в контексті національної безпеки України є надзвичайно актуальною, зважаючи на сучасні загрози, зокрема військову агресію, гібридні війни та кібератаки. Інформаційна безпека є ключовим елементом у стратегії національної безпеки, оскільки без належного захисту інформаційного простору країна стає вразливою до маніпуляцій, дезінформації та інших форм інформаційного впливу, що можуть підірвати стабільність держави, її демократичні інституції та довіру громадян до уряду.

В умовах цифрової трансформації та розвитку інформаційних технологій забезпечення інформаційної безпеки стає необхідною умовою для збереження суверенітету та територіальної цілісності України. Кіберзагрози, зокрема кібератаки та маніпулювання громадською думкою через медіа та соціальні мережі, можуть мати стратегічний вплив на національні інтереси. Тому важливою складовою стратегії національної безпеки є розробка та імплементація ефективних заходів для захисту інформаційних ресурсів, систем, а також боротьби з інформаційними атаками.

Інформаційна безпека не лише гарантує стабільність внутрішніх процесів, але й підтримує країну в боротьбі з глобальними загрозами, такими як тероризм, екологічні катастрофи та геополітичні зміни. Міжнародне співробітництво, зокрема з НАТО, є важливим аспектом у розвитку здатності України протистояти інформаційним загрозам і зміцнювати власну обороноздатність через обмін досвідом і спільні тренування.

Мета та завдання. Визначення ролі інформаційної безпеки в системі національної безпеки України, з акцентом на вивчення термінологічної компоненти. Основними завданнями дослідження є аналіз концептуальних підходів до інформаційної безпеки, виявлення її ролі в системі національної безпеки України та уточнення термінологічної складової в цьому контексті.

Методи дослідження. У дослідженні використано системний підхід для аналізу інформаційної безпеки в структурі національної безпеки, порівняльний метод для вивчення термінологічної складової, а також контент-аналіз нормативно-правових актів і наукових джерел.

Результати. Сьогодні для української науки існує гостра необхідність у чіткому визначенні поняття «національна безпека», оскільки сучасні загрози мають динамічний і комплексний харак-

тер. В умовах військової агресії Російської Федерації, гібридних викликів, інформаційних атак, економічного тиску та кіберзагроз ефективна політика національної безпеки потребує науково обґрунтованої термінології. Відсутність чіткого визначення ускладнює розробку дієвих механізмів протидії та створює правові прогалини в нормативно-правовій базі, що регулює цю сферу.

Національна безпека охоплює не лише військовий аспект, а й політичну, економічну, енергетичну, інформаційну та соціальну складові, тому її визначення має базуватися на міждисциплінарному підході. Крім того, інтеграція України в європейську та євроатлантичну безпекову систему вимагає узгодженості концептуальних підходів до трактування національної безпеки з міжнародними стандартами, що також зумовлює необхідність її чіткого наукового формулювання. Визначеність цього поняття сприятиме підвищенню рівня наукових досліджень у сфері безпеки, уникненню термінологічної плутанини та створенню ефективних стратегій реагування на сучасні виклики. Таким чином, формування однозначного та науково обґрунтованого визначення «національної безпеки» є важливим завданням для української науки, державної політики та міжнародного співробітництва.

Термін «національна безпека» набув широкого використання після завершення Другої світової війни, хоча концепція захисту держави від зовнішніх загроз існувала задовго до цього. Важливо зазначити, що питання безпеки завжди залишалося актуальним для держав, які здійснювали заходи для захисту власних інтересів. На сучасному етапі в науковій літературі представлено широкий спектр підходів до визначення поняття «національна безпека».

Зокрема, О. Соснін розглядає цей термін на трьох рівнях: по-перше, як безпеку народу, нації, тобто населення країни, що може включати як моноетнічну націю, так і багатонаціональне суспільство, у якому представники різних етносів виступають як громадяни держави; по-друге, як безпеку суспільства, що розглядається як сукупність людей, об'єднаних історично сформованими умовами спільної життєдіяльності; і, по-третє, як безпеку держави, що визначається як організаційно-правова форма об'єднання народів та нації, яка є засобом управління спільними справами [12].

Водночас В. Білий та В. Михальчук визначають національну безпеку як здатність держави зберігати власну цілісність, вирішувати політичні, економічні, соціальні та інші стратегічно важливі питання, а також функціонувати як самостійний суб'єкт міжнародних відносин. Аналізуючи політику національної безпеки, ці дослідники наголошують на її спрямованості, а саме – на забезпеченні реалізації національних інтересів шляхом використання всього спектра наявних засобів [1, с. 94].

Іншого підходу дотримуються О. Гончаренко, Р. Джангужин та Е. Лисицин, які розглядають національну безпеку як категорію, що характеризує ступінь захищеності життєво важливих інтересів, прав і свобод людини, суспільства та держави загалом від внутрішніх і зовнішніх загроз або, навпаки, як рівень відсутності таких загроз щодо прав і свобод громадян, базових національних інтересів і цінностей [3, с. 43].

Таким чином, аналіз наукових підходів до визначення національної безпеки свідчить про багатовимірність цього поняття, що охоплює безпекові аспекти на рівні особи, суспільства та держави, а також відображає динаміку його еволюції відповідно до сучасних викликів та загроз.

В нормативно-правовому контексті національна безпека охоплює широкий спектр аспектів, включаючи військову безпеку, політичну стабільність, економічну та енергетичну безпеку, кібербезпеку, безпеку засобів масової інформації, безпеку критичної інфраструктури, а також заходи з протидії тероризму, злочинності, збройним конфліктам, пандеміям та іншим загрозам. Згідно із Законом України «Про національну безпеку України», національна безпека визначається як «захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз» [11]. Відповідно до зазначеної законодавчої норми, національну безпеку можна розглядати як стан організованого захисту відповідних об'єктів, що забезпечує їхню цілісність та недоторканність. Водночас чинне законодавство не містить вичерпного переліку об'єктів, які входять до структури національної безпеки. Однак, виходячи з наведеного визначення, можна зробити висновок про існування таких ключових об'єктів національної безпеки, як державний суверенітет, територіальна цілісність, демократичний конституційний лад та інші національні інтереси України, які потребують захисту від наявних і потенційних загроз.

Забезпечення національної безпеки є однією з ключових функцій держави [6, с. 146] і має реалізовуватися в межах демократичних цінностей, дотримання прав людини та принципу верховенства права. Водночас у сучасному світі спостерігається зростання уваги до глобального рівня вирішення загальнолюдських проблем, що відображається у зміні підходів до розуміння безпеки та розробленні нових концепцій, таких як «глобальна безпека» та «людська безпека». Здатність колективно ідентифікувати загрози шляхом систематичного консультування, обміну інформацією та розвідувальними даними, здійснення оборонного планування, забезпечення оперативної сумісності та проведення спільних тренувань є фундаментальним чинником для формування ефективного консенсусу в питаннях безпеки. Важ-

ливість цих заходів не зменшується навіть за відсутності досягнутого консенсусу, оскільки вони створюють необхідну основу для стратегічного реагування на сучасні виклики [14, с. 107] [15].

У контексті забезпечення національної безпеки України міжнародне співробітництво, зокрема взаємодія з Північноатлантичним альянсом, відіграє ключову роль. НАТО сприяє розвитку спроможностей держав-членів та партнерів щодо ефективного реагування на загрози через обмін досвідом, впровадження передових стандартів і спільні навчання. Формування відповідних навичок та оборонних практик, що набуваються у межах співпраці з Альянсом, має критичне значення для створення коаліцій, здатних здійснювати операції як у межах НАТО, так і поза його рамками. Для України така взаємодія не лише сприяє зміцненню власної безпеки, а й інтеграції до загальноєвропейської системи колективної оборони, що є необхідним чинником для забезпечення стійкості держави в умовах сучасних геополітичних викликів.

Науковці вважають такий підхід доцільним і необхідним, оскільки лише колективні інтелектуальні зусилля та спільні дії можуть ефективно запобігти масштабним загрозам для людства.

Глобальна безпека має ґрунтуватися на забезпеченні національної безпеки окремих держав, що, у свою чергу, сприяє їхньому стабільному розвитку та запобігає виникненню загроз для інших країн [7]. Водночас традиційна концепція державної або національної безпеки орієнтована переважно на захист інтересів конкретної держави чи нації. Проте зростання глобальних викликів, серед яких тероризм, збройні конфлікти, екологічні катастрофи та інші загрози, зумовило необхідність перегляду усталених підходів до безпеки та визнання взаємозалежності й взаємозв'язку між державами у забезпеченні стабільності та сталого розвитку [9, с. 14].

Особливе місце в системі національної безпеки сучасної держави займає інформаційна безпека, що є невід'ємною складовою стратегічного управління безпековими процесами. В умовах цифрової трансформації, розвитку інформаційних технологій та зростання загроз у кіберпросторі інформаційна безпека набуває особливого значення. Деструктивні інформаційні впливи, кібератаки, маніпуляція громадською думкою та розповсюдження дезінформації становлять серйозні виклики для стабільності держави. Тому забезпечення інформаційної безпеки вимагає комплексного підходу, що включає правові, технічні, організаційні та освітні заходи. Інформаційна безпека є важливим фактором не лише для захисту державного суверенітету, а й для збереження демократичних інституцій, забезпечення стабільності суспільства та підтримки довіри громадян до державних інституцій.

Дослідники в галузі національної безпеки приділяють значну увагу поняттю «інформаційна війна». Офіційне введення терміну «інформаційна війна» в обіг відбулося через Директиву Міністерства оборони США від 21 грудня 1992 року, а Збройні сили США вперше застосували новітні інформаційні технології під час війни в Перській затоці в 1991 році. Після цієї війни провідні військові діячі США офіційно сформулювали стратегічні принципи ведення інформаційної війни, що стало новим етапом у розвитку концепції безпеки. З цього ж моменту починається активнний розвиток поняття «інформаційна безпека».

Незважаючи на значну кількість доктринальних визначень інформаційної безпеки, єдиної думки щодо її сутності досі не існує. За визначенням В. Гурковського, інформаційна безпека є системою суспільних відносин, які забезпечують захист життєво важливих інтересів людини, громадянина, суспільства та держави від реальних і потенційних загроз в інформаційному просторі, що є необхідною умовою для збереження і розвитку духовних і матеріальних цінностей нації, а також її існування, самозбереження і прогресивного розвитку України як суверенної держави [4, с. 74]. О. Данильян, О. Дзьобан та М. Панов визначають інформаційну безпеку як захищеність об'єкта від загроз, пов'язаних з інформацією, та забезпечення таємності державних даних [5, с. 165]. В. Ліпкан пропонує декілька підходів до визначення сутності інформаційної безпеки, включаючи захищеність інформаційного простору, процес протистояння загрозам для забезпечення інформаційного суверенітету України, а також захист національних інтересів в інформаційному середовищі [8, с. 25–30]. І. Бондар трактує інформаційну безпеку як функціонування системи засобів, що забезпечують безпеку інформаційних систем, включаючи державні, фізичні та юридичні особи, а також комплекси програмно-технічних засобів, що здійснюють інформаційні процеси в автоматизованому режимі, гарантують права людини і захищають інтереси суспільства та держави в інформаційній сфері [2, с. 72].

Сучасне українське законодавство не містить детального визначення цього поняття, але нормативні акти, що стосуються інформаційної безпеки, розглядають її в контексті національної безпеки. Наявність достовірної інформації про економічні, політичні та соціальні процеси є критичним чинником для ухвалення ефективних рішень у різних сферах, включаючи геополітику, оборону, науку, освіту та культуру. Інформація та інформатизація суспільства стали факторами, які забезпечують безпеку суспільства, і чим активніше розвивається інформаційна сфера, тим більшою стає залежність національної безпеки від інформаційної безпеки. В майбутньому

ця залежність лише зростатиме з розвитком технологій [10, с. 45].

Таким чином, інформаційна безпека є не лише самостійною складовою національної безпеки, а й важливим компонентом політичної, економічної, оборонної та інших складових безпеки держави. Варто розглядати інформаційну безпеку як постійний процес діяльності компетентних органів, спрямований на запобігання і протидію загрозам у інформаційній сфері, з використанням активних заходів інформаційного впливу, а також як систему умов для такої діяльності, що може контролюватися та здійснюватися протягом тривалого часу. І інформаційна безпека повинна включати такі пріоритети, як захист інформаційного простору та охорона культурного генофонду людства в умовах глобалізації [13, с. 139].

Висновки. Аналіз сучасних наукових підходів до визначення національної безпеки засвідчує її багатовимірний характер, що охоплює рівень особи, суспільства та держави. Визначення національної безпеки є важливим завданням для української науки, державної політики та міжнародного співробітництва, оскільки відсутність чіткого формулювання ускладнює розробку ефективних механізмів її забезпечення. В умовах військової агресії, інформаційних атак, економічного тиску та кіберзагроз стратегія національної безпеки повинна базуватися на міждисциплінарному підході та відповідати міжнародним стандартам.

Національна безпека України включає військову, політичну, економічну, енергетичну, інформаційну та соціальну складові, що вимагає комплексного підходу до її гарантування. Законодавче визначення національної безпеки як захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності та конституційного ладу створює основу для її правового регулювання, проте не охоплює всіх аспектів безпекової політики. Особливу увагу слід приділити інформаційній безпеці як ключовому чиннику стратегічного управління. Інформаційні загрози, включаючи маніпуляцію громадською думкою, дезінформацію та кіберзлочинність, створюють серйозні виклики для державної стабільності та демократичного розвитку. Відсутність єдиного концептуального підходу до трактування інформаційної безпеки вимагає її чіткого наукового обґрунтування та вдосконалення нормативно-правової бази. Міжнародне співробітництво, зокрема інтеграція України до європейської та євроатлантичної безпекової системи, є стратегічно важливим напрямом зміцнення національної безпеки.

Взаємодія з НАТО та іншими міжнародними партнерами сприяє підвищенню обороноздатності держави, розширенню обміну інформацією, проведенню спільних тренувань та впровадженню передових безпекових стандартів. Таким чином, для ефективного забезпечення національної безпеки необхідно продовжити наукові дослідження в цій сфері, удосконалити правове регулювання, зміцнити міжнародну співпрацю та запровадити комплексні механізми реагування на сучасні виклики. Лише системний та інтегрований підхід дозволить створити дієву модель національної безпеки, здатну гарантувати стійкість та стабільний розвиток України в умовах глобальних загроз.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Білий В. І., Михальчук В. М. Основні напрями забезпечення національної безпеки держави. Інвестиції: практика та досвід, 2021. № 17. С. 92–98.
2. Бондар І. Р. Інформаційна безпека як основа національної безпеки. Mechanism of Economic Regulation, 2014. № 1. С. 68–75.
3. Гончаренко О., Джангужин Р., Лисицин Е. Громадянський контроль і система національної безпеки. Національна безпека України, 2003. № 1. С. 39–46.
4. Гурковський В. І. Безпека як об'єкт правовідносин в умовах глобального інформаційного суспільства. Правова інформатика, 2010. № 2(26). С. 72–77.
5. Данильян О. Г., Дзьобань О. П., Панов М. І. Національна безпека України: структура та напрямки реалізації: навчальний посібник. Харків: Фоліо, 2002. 285 с.
6. Доронін І. М. Національна безпека України в інформаційну епоху: теоретико-правове дослідження: дис. ... д-ра юрид. наук.: спец. 12.00.01. Київ, 2020. 539 с.
7. Кузьменко А. Проблеми відповідності стратегії та системи забезпечення безпеки України національним потребам. *Юридичний журнал*, 2006. № 10. С. 79–87.
8. Ліпкан В. А., Харченко Л. С., Логінов О. В. Інформаційна безпека України: Глосарій. Київ: Текст, 2004. 136 с.
9. Маркович Х. М. Національна безпека України: понятійно-категоріальне осмислення. *Наукові* записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична, 2023. Вип. 38. С. 10–15.
10. Присяжнюк М. М. Інформаційна безпека України в сучасних умовах. *Вісник* Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки, 2013. Вип. 30. С. 42–46.
11. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України*, 2018. № 31, ст. 241.
12. Соснін О. Розуміння сутності національної безпеки: світоглядно-понятійні й науково-теоретичні засади (частина 1). URL: https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/rozuminnya-sutnosti-natsionalnoyi-bezpeky-svitoglyadno-ponyatijni-j-naukovo-teoretychni-zasady-chastyna-1/ (дата звернення: 21.02.2025).
13. Шевчук М. О. До питання генези поняття інформаційної безпеки як складової національної безпеки. *Науковий* вісник Ужгородського університету: серія: Право / голов. ред. Ю. М. Бисага. Ужгород, 2023. Т. 2. Вип. 78. С. 134–139.
14. Яковюк І. В., Білоусов Є. М. Національна безпека України в умовах нових викликів європейській та євроатлантичній солідарності: монографія. Харків: ФОП Рубан В. В., 2022. 148 с.

15. Michel L. G. NATO Decision-Making: The 'Consensus Rule' Endures Despite Challenges. In: Mayer S. (ed.) NATO's Post-Cold War Politics: The Changing Provision of Security (New Security Challenges). Palgrave Macmillan, 2014. Pp. 107–123.

REFERENCES:

1. Bilyi, V. I., & Mykhalchuk, V. M. (2021). Osnovni napriamy zabezpechennia natsionalnoi bezpeky derzhavy [Main directions of ensuring national security of the state]. Investytsii: praktyka ta dosvid, (17), 92–98.

2. Bondar, I. R. (2014). Informatsiina bezpeka yak osnova natsionalnoi bezpeky [Information security as the basis of national security]. Mechanism of Economic Regulation, (1), 68–75.

3. Honcharenko, O., Dzhanguzhyn, R., & Lysitsyn, E. (2003). Hromadianskyi kontrol i systema natsionalnoi bezpeky [Civil control and the national security system]. Natsionalna bezpeka Ukrainy, (1), 39–46.

4. Hurkovskyi, V. I. (2010). Bezpeka yak obiekt pravovidnosyn v umovakh hlobalnoho informatsiinoho suspilstva [Security as an object of legal relations in the conditions of the global information society]. Pravova informatyka, 2(26), 72–77.

5. Danylian, O. H., Dzioban, O. P., & Panov, M. I. (2002). Natsionalna bezpeka Ukrainy: Struktura ta napriamky realizatsii: Navchalnyi posibnyk [National security of Ukraine: Structure and directions of implementation: Textbook]. Folio. 285.

6. Doronin, I. M. (2020). Natsionalna bezpeka Ukrainy v informatsiinu epokhu: Teoretyko-pravove doslidzhennia [National security of Ukraine in the information era: Theoretical and legal study] (Doctoral dissertation). 12.00.01. Kyiv. 539.

7. Kuzmenko, A. (2006). Problemy vidpovidnosti stratehii ta systemy zabezpechennia bezpeky Ukrainy natsionalnym potrebam [Problems of compliance of Ukraine's security strategy and system with national needs]. Yurydychnyi zhurnal, (10), 79–87.

8. Lipkan, V. A., Kharchenko, L. S., & Lohinov, O. V. (2004). Informatsiina bezpeka Ukrainy: Hlosarii [Information security of Ukraine: Glossary]. Text. 136.

9. Markovych, Kh. M. (2023). Natsionalna bezpeka Ukrainy: Ponatiino-katehorialne osmyslennia [National security of Ukraine: Conceptual and categorical understanding]. Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava. Seriia ekonomichna. Seriia yurydychna, (38), 10–15.

10. Prysiazhniuk, M. M. (2013). Informatsiina bezpeka Ukrainy v suchasnykh umovakh [Information security of Ukraine in modern conditions]. Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Viiskovo-spetsialni nauky, (30), 42–46.

11. Verkhovna Rada Ukrainy. (2018). Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 21 chervnia 2018 roku No. 2469-VIII [On National Security of Ukraine: Law of Ukraine No. 2469-VIII of June 21, 2018]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, (31), Art. 241.

12. Sosnin, O. (2022). Rozuminnia sutnosti natsionalnoi bezpeky: Svitohliadno-ponatiini y naukovo-teoretychni zasady (chastyna 1) [Understanding the essence of national security: Worldview-conceptual and scientific-theoretical foundations (part 1)]. Retrieved: February 21, 2025, from https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/rozuminnya-sutnosti-natsionalnoyi-bezpeky-svitoglyadno-ponyatijni-j-naukovo-teoretychni-zasady-chastyna-1/

13. Shevchuk, M. O. (2023). Do pytannia henezy poniattia informatsiinoi bezpeky yak skladovoi natsionalnoi bezpeky [On the issue of the genesis of the concept of information security as a component of national security]. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu: Seriia: Pravo, 2(78), 134–139.

14. Yakoviuk, I. V., & Bilousov, Ye. M. (2022). Natsionalna bezpeka Ukrainy v umovakh novykh vyklykiv yevropeiskii ta yevroatlantychnii solidarnosti: Monohrafiia [National security of Ukraine in the context of new challenges to European and Euro-Atlantic solidarity: Monograph]. FOP Ruban V. V. 148.

15. Michel, L. G. (2014). NATO decision-making: The 'consensus rule' endures despite challenges. In S. Mayer (Ed.), NATO's post-Cold War politics: The changing provision of security (New security challenges) (pp. 107–123). Palgrave Macmillan.

Information security as a component of national security in a full-scale war

Kazmiruk Dmytro Mykolaiovych

Postgraduate Student at the Department of Political Science
Taras Shevchenko National University of Kyiv
Volodymyrska str., 60, Kyiv, Ukraine
ORCID: 0009-0006-5763-1665

The article examines the need for a clear definition of the concept of national security for Ukrainian science and public policy. The authors emphasise the multidimensional nature of this concept, which covers military, political, economic, energy, information and social aspects. In the current context of the Russian Federation's aggression, hybrid threats, cyber attacks and economic pressure, the formation of a scientifically sound definition of national security is critically important. The absence of a single definition complicates the development of effective mechanisms to counter threats and creates legal gaps in the legal framework. The article analyses the approaches of various scholars to the interpretation of national security, which demonstrate its complex and dynamic nature. In particular, the author emphasises the need to integrate classical theoretical models with modern challenges arising from technological development, information wars and changes in the geopolitical landscape. The article also highlights the legal context, in particular the Law of Ukraine 'On National Security', which defines national security as the protection of sovereignty, territorial integrity and democratic order from potential threats. At the same time, the author emphasises the need to improve this legislation in line with the current challenges facing Ukraine. The importance of international cooperation, in particular cooperation with NATO, for strengthening Ukraine's defence capabilities is considered. The author analyses modern security policy strategies

of leading democratic states that can be adapted to Ukrainian realities. It is determined that cooperation with international partners is a key element in strengthening defence capabilities, economic stability and information security. Particular attention is paid to information security as a key component of national security in the context of digital transformation and hybrid warfare. The main approaches to its definition are outlined and it is noted that information security remains an important factor in ensuring the stability of the State and society. It is concluded that only a systematic and integrated approach will create an effective model of national security capable of guaranteeing Ukraine's sustainability and stable development in the face of global threats.

Key words: *information security, national security, communications, disinformation, information warfare, international relations.*